

A Bírósági Határozatok című folyóiratban

2005. évben megjelent határozatok

1. BH 2005/1/7.

I. A vádhoz kötöttség elvéből fakad a tett-azonosság szükségessége, vagyis az ítéletnek a vádirat által leírt cselekménnyel kapcsolatos tényeket kell tartalmaznia. A bíróság olyan tényeket is rögzíthet ítéletében, amit a vádirati tényállás nem tartalmaz. [Be. 2. § (2) bekezdés]

II. Nem jelenti a vádelv sérelmét, ha a bíróság a történeti tényállással összefüggésben olyan részleteket is megállapít, amelyet a vádirat nem tartalmazott; valamint akkor sem sérül a vádelv, ha a bíróság határozatában foglalt tényállás nem fedí a vádban foglalt tényeket, de a bűncselekmény lényeges elemét alkotó tények tekintetében annak megfelel. [Be. 2. § (2) bekezdés, 258. § (3) bekezdés]
(Fővárosi Ítéltábla 1. Kbf. 310/2003.)

2. BH 2005/1/9.

Önmagában az tény, hogy a vádlott a megyei bíróság és a megyei rendőrkapitánysággal szemben államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése miatt polgári peres eljárást indított, nem alapozza meg a helyi és a megyei bíróság bírának kizárását a vádlott újabb büntetőügyéből. [Be. 21. § (1) bekezdés e) pont]
(Fővárosi Ítéltábla 1. Bkk. 863/2004.)

3. BH 2005/2/46.

A közösség elleni izgatás törvényi tényállásában gyűlöltre uszít, aki másokat aktív, tevékeny gyűlöltre ingerel – A bűncselekmény (immateriális) veszélyeztető jellegéből következik, hogy a megvalósuláshoz nem elegendő csupán a veszély feltételezett volta (absztrakt veszély) – A veszély, a sérelem bekövetkezésének reális lehetőségét jelenti, vagyis olyan helyzet fennállását, amikor a folyamatnak a sérelem bekövetkezése irányába ható továbbfejlődése lehetőségével számolni kell – Nem elegendő az elkövető részéről annak előrelátása, hogy a felkeltett gyűlölet akár kiléphet az érzelmek zárt világából és mások számára is érzékelhetővé/láthatóvá válik. Nem a vélemény-nyilvánítás szabadságával él, hanem gyűlöltre uszít az, aki erőszakos cselekedetre, ilyen magatartás vagy tevékenység kifejtésére hív fel akkor, ha a veszély nem csupán feltételezett, hanem a veszélyeztetett jogok konkrétak, és az erőszakos cselekedet közvetlenül fenyeget – A bűncselekmény megvalósulásához a fenti hármas követelmény megvalósulása elengedhetetlen. (Btk. 269. §)
(Fővárosi Ítéltábla 3. Bf. 111/2003.)

4. BH 2005/3/98.

I. A személyes költségmentesség engedélyezése iránti kérelmet a terhelt vagy védője a vádemelést követően a bíróságnál nyújthatja be, legkésőbb a vádirat közlésétől számított 15 napon belül [Be. 263. § (2) bekezdés; 9/2003. (V. 6.) IM–BM–PM együttes rendelet, 3. § (1) bekezdés].

II. A határidő elmulasztása miatt az igazolásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni; hat hónapon túl igazolási kérelmet nem lehet előterjeszteni. [Be. 65. § (2) bekezdés]
(Fővárosi Ítéltábla 3. Bf. 1429/2004.)

5. BH 2005/4/133.

A nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tétel olyan szándékos helyzetteremtés, amelyben több személy részére konkrét lehetőség nyílik a tiltott pornográf felvételek megismerésére – A forgalomba hozatal pedig az elkövető olyan magatartása, amellyel a tiltott pornográf felvételek felhasználhatóságát – letöltést, sokszorosítást, továbbadást – több, pontosan meg nem határozható személy számára biztosítja – A hozzáférhetővé tétel a forgalomba hozatal része. [Btk. 195/A. § (1) és (3) bekezdés]
(Fővárosi Ítéltábla 1. Bf. 155/2003.)

6. BH 2005/5/164.

A Magyar Honvédségnél szolgálatot teljesítő, a közlekedési hatóság által névjegyzékbe vett, – gépjárművek műszaki vizsgáztatását és járművizsgálatot végző – vizsgabiztos tevékenységének végzése során hatósági feladatot lát el, ezért hivatalos személynek minősül. [Btk. 137. § (1) k) pont; 1988. évi I. tv. 8. § (1) bek., 8. § (1) bek. g) pont, 24. § (1) bek., 46. § (1) bek.; 5/1990. (IV. 12.) KÖHÉM rendelet]
(Fővárosi Ítéltábla 1. Kbf. 72/2004.)

7. BH 2005/6/201.

I. Ha a megyei bíróság, mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak az új Be. hatálybalépése előtt hozott határozatát hatályon kívül helyezi, a megismételt eljárást az új Be. szerint hatáskörrel rendelkező és illetékes bíróság folytatja le.

II. A Btk. XVII. Fejezetébe tartozó bűncselekmények elbírálására kizárólag a megyei bíróság székhelyén lévő helyi bíróság illetékes, kivéve a XVII. Fejezet III. Címében szereplő bűncselekményeket. [Be. 605. § (3) bekezdés, Be. 17. § (6) bekezdés]
(Fővárosi Ítéltábla 1. Bkk. 1179/2004.)

8. BH 2005/6/203.

I. A tanú csak a hozzátartozója tekintetében tagadhatja meg a tanúvallomást a Be. 82. § (1) bekezdés a) pont alapján – Ez a mentesség abszolút mentességet jelent – Ha a tanú és az egyik vádlott hozzátartozói viszonyban áll, ez abszolút tanúzási mentességet jelent és a tanú megtagadhatja a tanúvallomást.

II. A hozzátartozói viszonyban nem álló többi vádlott-társ tekintetében a tanút nem illeti meg a tanúvallomás megtagadásának joga, azonban relatív mentességként a Be. 82. § (1) bekezdés b) pontja alapján megtagadhatja a tanúvallomást azokban a kérdésekben, amelyre nézve saját magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná; a tanúvallomás megtagadásának jogosságát kizárólag az eljáró bíróság, ügyész illetőleg nyomozó hatóság dönti el. [Be. 82. § (1) bekezdés a), b) pont, Be. 8. §]

(Fővárosi Ítéltábla 2. Bf. 934/2003.)

9. BH 2005/7/237.

Nem önbíráskodás büntette, hanem az emberrablás büntette valósul meg akkor is, ha a személyi szabadságától erőszakkal megfosztott sértett szabadon bocsátását jogosnak vélt vagyoni igény teljesítésétől teszük függővé. [Btk. 273. §, Btk. 175. §, Btk. 175/A. §]

(Fővárosi Ítéltábla 1. Bf. 113/2004.)

10. BH 2005/7/246.

Ha objektív adatok alapján nem lehet megállapítani a vádlott által megszerzett kábítószer-mennyiségét és hatóanyag-tartalmát, akkor ezt becslés útján kell megtenni. A hatóanyag-tartalom megállapítása nem vegyész szakértői, hanem bírósági feladat. Szakértői feltételezésekre ítéleti tényállás nem alapítható. [Be. 351. § (2) bekezdés b) pont II. fordulat d) pont]

(Fővárosi Ítéltábla 3. Bf. 1085/2004.)

11. BH 2005/8/271.

I. Életveszélyt okozó testi sértést és nem emberölés büntettének kísérletét kell megállapítani, ha a vádlott a rugós késsel életveszélyesen megsúrt sértett életét úgy menti meg, hogy élettársát és szomszédját arra kéri, mentőt hívjanak; s a gyors, szakszerű orvosi ellátás, műtét ezáltal megszakítja (megszakította) azt a folyamatot, amely a sértett halálához vezetett volna.

II. Nem büntethető kísérlet miatt, aki az eredmény bekövetkezését akár közreműködők segítségével is – önként – elhárítja. [Btk. 166. § (1) bekezdés, 170. § (1), (5) bekezdés, Btk. 17. § (3) és (4) bekezdés, 16. §]

(Fővárosi Ítéltábla 2. Bf. 478/2004.)

12. BH 2005/8/277.

I. A selejtes és megsemmisítendő zárjegyeknek a – megsemmisítés helyett történő – forgalomba hozatala vagy felhasználás céljából való megszerzése, illetve felhasználása, társadalomra veszélyes cselekmény, de 2001. július hó 20-áig nem minősült bűncselekménynek. [Btk. 307. § (1)–(2) bekezdés] A hatályos szabályozás szerint a fenti cselekmény a jövedékkel visszaélés elősegítése vétségének vagy büntettének minősül [Btk. 311/B. § (1) és (2) bekezdés]

II. A zárjegy olyan bélyegnek minősül, amely önmagában nem testesít meg értéket, az a jogszabályban rögzített módon felbélyegzett alkoholdermékekkel együtt fejezi ki annak adóaktárban történt előállítását és onnan történő kiszállítását; igazolja a termék szabályosan előállított és adózott jellegét – A zárjegy hiánya és az azzal történő visszaélés esetére önálló jövedéki szankciót állapít meg a törvény. [1997. évi CIII. törvény 50. § (3) bekezdés]

(Fővárosi Ítéltábla 1. Bf. 175/2004.)

13. BH 2005/8/279.

A lefoglalásra nem került, de a bíróság által becsléssel megállapított kábítószer-mennyiség tiszta hatóanyag-tartalmának megállapítása nem a vegyész szakértő feladata, az a bíróság kizárólagos ténymegállapítási körébe tartozik. [Btk. 282/C. § (3) bekezdés II. fordulata, (5) bekezdés b) pontja; Be. 352. §]

(Fővárosi Ítéltábla 3. Bf. 733/2004.)

14. BH 2005/9/308.

Büntethetőséget kizáró okból – jogos védelem címén – fel kell menteni a vádlottat az ellene emelt vád alól akkor is, ha a jogtalan támadás elhárításához szükséges mértéket azért lépte túl, mert az elhúzódo és megalázó sértetti magatartás és bántalmazás benne olyan ijedséget és menthető felindulást váltott ki, ami az elhárítás szükséges mértékének és módjának a felismerését lehetetlenné tette számára. [Btk. 29. § (2) bekezdés]

(Fővárosi Ítéltábla 2. Bf. 1109/2004.)

15. BH 2005/343.

I. A 14. életévüket be nem töltött gyermekek tanúkénti kihallgatása során a nyomozási bírónak az eljárási törvényben rögzített speciális eljárási szabályokat meg kell tartani. – Ezek közé tartozik, hogy az ilyen tanúkat nem kell figyelmeztetni a hamis tanúzás következményeire, szembesítésükre kizárólag akkor kerülhet sor, ha ez nem kelt bennük félelmet, s gondozójuk, törvényes képviselőjük annak ellenére jelen lehet az ülésen – arról nem is küldhető ki –, hogy később esetleg tanúként hallgatják ki. [Be. 292. §, Be. 294. §, Be. 86. § (2) bekezdés, 213. § (3) bekezdés]

II. A cselekvőképtelen kiskorút hozzátartozója tekintetében megilleti a vallomástétel megtagadásának joga is, sőt a törvényes képviselő vagy gondozó hozzájáruló vagy megtagadó nyilatkozatát is be kell szerezni. [Be. 82. § (1) bekezdés, 86. §]

(Fővárosi Ítéltábla 5. Bf. 1614/2004.)

16. BH 2005/10/344.

I. Költségátalányt kell megállapítani az igazságügyi szakértő (igazságügyi szakértői intézmény, szaktanácsadó) részére a számlával igazolható, de szükségszerűen felmerülő költségeinek fedezésére. – A szakértő munkadíjának 35%-át, de legfeljebb 100 000 forintot azonban a költségátalány nem haladhatja meg, ha a költségátalány számítása az általános szabályok szerint, s nem a speciális vizsgálatok tekintetében merül fel. [3/1986. IM rendelet 6. § (1) bekezdés, 10. § (1), (2) bekezdés g) pont]

II. A költségátalány összege akkor haladhatja meg a 100 000 forintot, ha annak felszámítása a konkrét vizsgálatok során (vérvétel, DNS-vizsgálat stb.) történik.

III. Nincs arra lehetőség, hogy a költségátalány az általános szabályok szerint a szakértő munkájához kapcsolódóan speciális vizsgálatok kapcsán is felszámításra kerüljön. [3/1986. (II. 21.) IM rendelet 10. § (1) bekezdés, 10. § (2) bekezdés a)–k) pont]

(Fővárosi Ítéltábla 2. Bkf. 650/2005.)

17. BH 2005/11/381.

A bíróság a felajánlott óvadék letételét nem engedélyezheti és a terhelt előzetes letartóztatását nem szüntetheti meg, ha az előzetes letartóztatás fenntartásának oka – szökés, elrejtőzés veszélye – változatlanul fennáll és sem az óvadék letétele, sem a lakhelyelhagyási tilalom elrendelése nem biztosítja a vádlottnak az eljárási cselekményeknél való megjelenését. [Be. 129. § (2) bekezdés b) pont, Be. 147. § (1) bekezdés]

(Fővárosi Ítéltábla 3. Bf. 1943/2004.)

18. BH 2005/12/418.

A vádlott azzal a magatartásával, hogy – az általa is tudottan jelentős mennyiségű kábítószerrel tartalmazó – csomagokat feladta, a forgalomba hozatallal elkövetett kábítószerrel visszaélés bűncselekményét valósította meg – Ha a kábítószerrel a címzett nem veszi át és a hatóság lefoglalja, a bűncselekmény a kísérleti szakban marad. [Btk. 282/A. § (1) bekezdés, Btk. 16. §]

(Fővárosi Ítéltábla Bf. 1387/2004.)

Az Ítéltáblai Határozatok című folyóiratban

2005. évben megjelent határozatok

1. ÍH 2005/1/1.

Annak a ténynek a megállapítása, hogy a vádlott kábítószerfüggő-e, kizárólag orvossal feladat, orvos szakértő kirendelése kötelező. Amennyiben az orvos szakértő azt állapítja meg, hogy a vádlott nem kábítószerfüggő, de hozzászokásban (habitatio) szenved, ez a tény a büntetés kiszabása során a vádlott javára enyhítő körülményként értékelendő. [Be. 99. § (2) bekezdés a) pont; Btk. 83. §]

(Fővárosi Ítéltábla 3. Bf. 597/2003.)

2. ÍH 2005/1/4.

A titkos adatszerzés, valamint a titkos információgyűjtés eredménye a büntetőeljárásban az általános szabályok szerint is csak akkor használható fel, ha a Be. 201. §-ban meghatározott feltételek a büntetőeljárás, illetőleg a másik büntetőeljárás esetében is fennállnak, és a felhasználás célja megegyezik a titkos adatszerzés vagy titkos információgyűjtés eredeti céljával. [Be. 206. § (3) bekezdés, Be. 201. §, Be. 76. § (2) bekezdés]

(Fővárosi Ítéltábla 1. Bf. 64/2004.)

3. ÍH 2005/1/5.

A perújítást nem lehet elrendelni – kivéve, ha egyéb perújítási ok áll fenn –, ha az elrendelés eredményeként lényegesen súlyosabb büntetés kiszabásának nincs helye. [Be. 392. § (1) bekezdés 2. pont]

(Fővárosi Ítéltábla 1. Bpi. 1240/2004.)

4. ÍH 2005/1/6.

I. A távollévő terhelttel szemben lefolytatott eljárást követően, ha jogerős határozat meghozatala után válik ismertté a terhelt tartózkodási helye – és onnan idézhető – javára perújítási indítvány alapján perújításnak van helye. [Be. XXIV. fejezet, Be. 531. § (6) bekezdés, Be. 392. § (1) bekezdés e) pont]

II. Ebben az esetben – az előterjesztett perújítási indítványt követően – ha a meghatalmazott védő a bíróság felhívására, nem a részére nyitva álló 15 napos határidő alatt, hanem ezt követően csatolja a perújítási eljárásban való képviselőre vonatkozó joghatályos védői meghatalmazást és bejelenti a terhelt tartózkodási helyét is, a perújítás törvényi előfeltételei adottak. [Be. 395. § (3) bekezdés]

III. A perújítás elutasítására ekkor már csak kizárólag alaki okok alapján lenne lehetőség, azonban az elutasítás az eljárás indokolatlan elhúzódását eredményezné. [Be. 392. § (1) bekezdés, 531. § (6) bekezdés]
(Fővárosi Ítéltábla 2. Bpi. 1679/2004.)

5. ÍH 2005/1/8.

A katonai büntetőeljárás keretében megtartott tárgyaláson is kötelező a védő részvétele, ha a bűncselekményre a törvény öt évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel. A védőnek a tárgyaláson való részvételétől akkor sem lehet eltekintetni, ha ehhez a vádlott hozzájárul. Mivel a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező, az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül kell helyezni és az elsőfokú bíróságot új eljárásra kell utasítani. [Be. 489. § a) pont, Be. 373. § (1) bekezdés II/d) pont]
(Fővárosi Ítéltábla 1. Kbf. 199/2004.)

6. ÍH 2005/2/56.

I. A bíróság csak akkor hivatkozhat az előzetes letartóztatási okok közül a Be. 129. § (2) bekezdés c) pontjában foglaltakra, ha konkrét bizonyíték merül fel arra nézve, hogy a gyanúsított szabadlábon hagyása esetén a fentiekben írt magatartásával törekedne az eljárás megghiúsítására. [Be. 129. § (1), (2) bekezdés]

II. A vádirat benyújtása előtt elrendelt előzetes letartóztatásról egy év eltelte után a megyei bíróság egyesbíróként határoz, aki nem minősül nyomozási bírónak. [Be. 207. § (1) bekezdés, Be. 131. § (1) bekezdés]
(Fővárosi Ítéltábla 1. Bnyf. 315/2005.)

7. ÍH 2005/2/59.

A bíróság a vádirat kézbesítését követő 13. napon – az I. r. vádlott esetében – és a 14. napon – a II. r. vádlott tekintetében – tartott tárgyalást és hozott érdemi határozatot.

A bíróság így nem tartotta be a vádirat kézbesítése és a tárgyalás között előírt 15 napos, valamint a tárgyalási időközökre megadott 5 napos törvényi, összesen 20 napos határidőt. Nem biztosította a védelemre történő felkészüléshez szükséges időt. Ezzel az eljárási szabálysértéssel a bíróság a vádlottakat oly mértékben korlátozta eljárási jogaik gyakorlásában, amely relatív eljárási szabálysértésnek minősül. [Be. 263. § (2) bekezdés, Be. 279. § (3) bekezdés, Be. 43. § (2) bekezdés a), c), f), Be. 375. § (1) bekezdés]
(Fővárosi Ítéltábla 1. Kbf. 171/2004.)

8. ÍH 2005/2/61.

A pótmagánvádló a törvényi feltételek fennállása esetén a katonai büntetőeljárásban is felléphet. [Be. 48. § d) pont]
Katonai bűncselekmény miatt folytatott eljárásban nincs helye pótmagánvádnak. [Be. 474. § (5) bekezdés, Be. 489. § d) pont]
(Fővárosi Ítéltábla 1. Kbf. 23/2005.)

9. ÍH 2005/3/93.

Életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletének és az emberölés büntette kísérletének elhatárolásánál nem lehet a vádlottól származó, a sértett megölésére vonatkozó kijelentésének kizárólagos jelentőséget tulajdonítani.

Az ilyen kijelentés elhangzása nem igazolja önmagában az ölési szándék meglétét. Kizárólag az összes körülményből – vagyis az eszköz jellegéből, az elkövetés módjából, a véghezvitel körülményeiből, a sérülés célba vett helyéből, a támadott testtájék, alkalmazott erő, bekövetkezett sérülés és az elkövetésnél szerepet játszó egyéb körülményből, elkövető tudattartalma – lehet a vádlott szándékára következtetni. [Btk. 166. § (1) bekezdés, Btk. 170. § (5) bekezdés]
(Fővárosi Ítéltábla 2. Bf. 1408/2004.)

10. ÍH 2005/3/96.

Nem az intellektuális közokirat-hamisítás befejezett alakzatát, hanem a kísérletét valósítja meg, aki az általa megjelölt ingatlanra nézve egy hamis magánokiratot (adásvételi szerződés) készített, s ezt a szerződést – egy ismeretlen személy által kitöltött – tulajdonbejegyzési kérelemmel a földhivatalba benyújtja, ahol a tulajdoni lapra széljegyként feljegyzik a tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmet. [Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont]
(Fővárosi Ítéltábla 1. Bf. 804/2004.)

11. ÍH 2005/3/97.

Az új Be. hatálybalépését követően újabb hatásköri szabályok módosítása esetén is az eljárási törvény hatályba léptető rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell, kivéve, ha a törvénymódosítás ettől eltérően rendelkezik. [Be. 605. § (3) bekezdés; 2004. évi CXXXI. tv. 20. §; Be. 470. § (1) bekezdés b) pont]

(Fővárosi Ítéltábla 1. Bkk. 589/2005.)

12. ÍH 2005/3/100.

A büntetés-végrehajtási intézet összbüntetési eljárás lefolytatása iránti javaslata alapján – ha az összbüntetési eljárás lefolytatásának feltételei nem állnak fenn – a bíróság nem hoz alakszerű határozatot, mert a büntetés-végrehajtási intézet nem az eljárás résztvevője és ezért jogorvoslati jogosultsága nincs. [Be. 555. § (2) bekezdés, Be. 574. § (3) bekezdés]

(Fővárosi Ítéltábla 2. Bkf. 618/2005.)

13. ÍH 2005/4/135.

Az önkéntes eredményelhárítás megállapításának a feltétele, hogy az eredményelhárítási tevékenység ne külső körülmények hatására, hanem belső okból fakadjon. Az eredmény elmaradásához vezető okfolyamatot meghatározó jelleggel az elkövető közreműködésének kell elindítania. [Btk. 17. § (3) bekezdés]

(Fővárosi Ítéltábla 3. Bf. 1243/2004.)

14. ÍH 2005/4/138.

A vádirati tényállás alapján a bizonyítási eljárás megkezdése előtt célszerűségi szempontok nem indokolják, hogy a magasabb hatáskörű bíróság az alacsonyabb hatáskörű bírósághoz tegye át az ügyet. Sőt célszerűbb, ha a magasabb hatáskörű bíróság jár el az eljárás felesleges megismétlése vagy esetleges hatályon kívül helyezés elkerülése végett. [Be. 264. §, Be. 19. §]

(Fővárosi Ítéltábla 2. Bkf. 1101/2005.)